

Sygn. akt VI GC 2438/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2021 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...)Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1) oddała powództwo;

2) zasądza od powoda (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz pozwanego (...)Spółce Akcyjnej w W. kwotę 1.817,00 zł (jeden tysiąc siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 2438/19

UZASADNIENIE

W dniu 16 października 2019 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wystąpił przeciwko pozwanemu (...)Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 5.053,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 16 sierpnia 2018 roku i zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu podał, że będący własnością M. P. samochód marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...)został uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia (...)posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podał, iż wstąpił w prawa poszkodowanego na podstawie umowy cesji. Wskazał, że na żadaną pozwem kwotę składały się koszty najmu pojazdu zastępczego, 8.320,00 zł brutto (64 dni x 130,00 zł netto), z czego pozwany zwrócił jedynie 3.567,00 zł brutto (20 dni x 130,00 zł netto + koszty podstawienia i odbioru pojazdu 300,00 zł netto). (k. 2-4)

Nakazem zapłaty z 24 października 2019 roku uwzględniono powództwo całości. (k.30)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że zweryfikował okres najmu do 20 dni, który liczył nie od daty wyrządzenia szkody, ale od daty zgłoszenia szkody pozwanemu. Zarzucał, że powód nie wykazał że poszkodowany oczekiwał z zakupem innego samochodu do czasu wypłaty przez pozwanego odszkodowania. Kwestionował też datę naliczania odsetek (k. 35-38)

Sąd ustalił, co następuje:

W kolizji drogowej mającej miejsce 23 kwietnia 2018 roku uległ uszkodzeniu samochód marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...) będący własnością M. P.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej

posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. (**bezsporne, informacja o zdarzeniu drogowym k. 6, informacja z (...) k. 7**)

Poszkodowany nie ma możliwości odliczenia podatku VAT. (**dowód: oświadczenie poszkodowanego k. 52v**)

Poszkodowany w ramach bezpośredniej likwidacji szkody (...) zawiadomił o szkodzie swojego ubezpieczyciela tj. (...) Spółkę Akcyjną w W. (dalej (...)) . W ramach postępowania likwidacyjnego (...) podjęła czynności zmierzające do ustalenia okoliczności zdarzenia, podmiotu odpowiedzialnego za szkodę i wysokości odszkodowania za szkodę w pojeździe. Pismem z 18 maja 2018 roku (...)wezwała poszkodowanego do uzupełnienia dokumentacji niezbędnej celem ustalenia wysokości odszkodowania z tytułu szkody w pojeździe. W dniu 22 maja 2018 roku wyliczono wysokości szkody całkowitej określając ją na kwotę 10.400,00 zł brutto. Pismem z 6 czerwca 20218 roku (...) poinformowała poszkodowanego o odmowie wypłaty odszkodowania w ramach (...), w związku z ustaleniem, że sprawca zdarzenia posiada ubezpieczenie (...) u pozwanego oraz informacją pozwanego o braku możliwości likwidacji szkody w modelu bezpośredniej likwidacji szkody i zwrócił się o przekazanie akt celem przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego we własnym zakresie. Jednocześnie w dniu 6 czerwca 2018 rok (...) przekazała pozwanemu akta szkody (**dowód: akta szkody na płycie CD k. 55 – wydruki k. 92 -110, korespondencja mailowa k. 53**)

W dniu 23 kwietnia 2018 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki P. (...) o numerze rejestracyjnym (...)na okres od 23 kwietnia do 25 czerwca 2018 roku. W umowie nie wskazano czynszu najmu. (**dowód: umowa najmu pojazdu zastępczego k. 8-10**)

Samochód zastępczy był potrzebny poszkodowanemu do dojazdów do pracy. (**dowód: oświadczenia poszkodowanego k. 21**)

W dniu 23 kwietnia 2018 roku poszkodowany zawarł również z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługującej mu wobec pozwanego z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze szkodą z 23 kwietnia 2018 roku powstałą w pojeździe marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...). (**dowód: umowa cesji k. 13, upoważnienie k. 14, (...) 15-20**)

W 25 kwietnia 2018 roku powód poinformował pozwanego mailem o wydaniu poszkodowanemu pojazdowi zastępczego. Mailem zwrotnym pozwany poinformował powoda, że poszkodowany nie kontaktował się z nim w celu zgłoszenia szkody. Załączył druk zgłoszenia szkody z prośbą o wypełnienie i przesłanie pozwanemu celem umożliwienia zarejestrowania szkody. Pismem z 23 maja 2018 roku pozwany ponownie poinformował, że z uwagi na brak formalnego zgłoszenia szkody i innych wymienionych w piśmie dokumentów pozwany odmawia przyjęcia odpowiedzialności w zakresie roszczeń powoda. (**dowód: korespondencja mailowa k. 22, 54-54v, pismo pozwanego z 23 maja 2018 roku k. 53v**)

Decyzją z 19 czerwca 2018 roku pozwany przyznał poszkodowanemu kwotę 10.400,00 zł tytułem odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe (**dowód: decyzja z 19 czerwca 2018 roku k. 23,48**)

W dniu 25 czerwca 2018 roku poszkodowany zwrócił powodowi pojazd zastępczy. W dniu 25 czerwca 2018 roku powód obciążył poszkodowanego fakturą na kwotę 8.620,00 zł brutto, wskazując, że na kwotę tą składa się kwota 8.320,00 zł netto za najem samochodu zastępczego przez okres 64 dni za 130,00 zł netto za dzień oraz kwota 300,00 zł netto za podstawienie i odbiór samochodu. (**dowód: protokół zdawczo – odbiorczy k. 11, faktura k. 12**)

Pismem z 16 lipca 2018 roku powód zgłosił pozwanemu zgłoszenie w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, do którego dołączył fakturę za najem, umowę cesji, oświadczenia poszkodowanego i umowę najmu. (**dowód: pismo powoda z 16 lipca 2016 roku k. 24, 48 v-49**)

Decyzją z 1 sierpnia 2018 roku pozwany przyznał powodowi tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego kwotę 3.567,00 zł brutto. Uznał stawkę najmu w kwocie 130,00 zł netto (159,90 zł brutto), ale zweryfikował okres najmu do 20 dni za okres od 6 czerwca 218 roku do 25 czerwca 2018 roku. W uzasadnieniu wskazał, że nie

ponosi odpowiedzialności za najem w okresie od 23 kwietnia 2018 roku do 5 czerwca 2018 roku, w którym szkoda była likwidowana w innym zakładzie ubezpieczeń. **(dowód: decyzja pozwanego z 1 sierpnia 2016 roku ze zweryfikowaną fakturą k. 25-25 v, k. 47-47v)**

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodził swe roszczenie z umowy przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu wobec sprawcy szkody, ubezpieczonego u pozwanego w ramach umowy ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 k.c., a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c.

W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Jak wskazano w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku (sygn. akt III CZP 5/11, publ. Rozpr.Ubezp.2012/1/123, Rozpr.Ubezp.2012/1/132, OSA w Kat. i SO 2011/12/10, LEX nr 1011468, OSNC 2012/3/28, OSP 2013/1/2, Biul.SN 2011/11/5, G.Prawna 2011/223/11, Wiad.Ubezp..2012/3/31, Głosa 2014/2/58, FP.2012/4/120, Palestra 2011/11-12/133, Palestra 2012/1-2/133, Rejent 2011/12/189, Rejent 2012/3/191, M.Prawn. 2012/9/495) „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Ubezpieczyciel ponosi - na podstawie art. 471 k.c. - odpowiedzialność za szkodę wskutek zwłoki w spełnieniu świadczenia ubezpieczeniowego”. Jednocześnie jednak w uzasadnieniu wskazano, iż „nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem

obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych”.

Pozwany kwestionował swoją odpowiedzialność za szkodę w zakresie żądania powoda dotyczącego zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres od 23 kwietnia 2018 roku (data początkowa najmu tożsama z datą kolizji) do 5 czerwca 2018 roku tj. dnia poprzedzającego zgłoszenie szkody pozwanemu.

Na marginesie wskazać należy, że jednocześnie pozwany zrekompensował powodowi żądanie zwrotu kosztów w odniesieniu do okresu od 6 czerwca 2018 roku do 25 czerwca 2018 roku oraz w zakresie zwrotu kosztów podstawienia i odbioru pojazdu w zakresie przekraczającym żądanie powoda. Powód w fakturze wskazywał jako koszty najmu kwotę 8.320,00 zł netto, a jednocześnie tą samą kwotę wskazywał jako kwotę brutto, podobnie jak koszty podstawienia i odbioru (300,00 zł). Tymczasem pozwany nie dość, że błędnie uznając odpowiedzialność najem za okres 20 dni oraz koszty podstawienia i odbioru, to jeszcze powiększył wskazywane przez powoda kwoty o kwotę podatku VAT, mimo, że w fakturze wskazano, że powód jest podatnikiem zwolniony z VAT i nie doliczał podatku VAT do kosztów najmu oraz podstawienia i odbioru.

Powództwo było bezzasadne, choć z innych przyczyn niż wskazywane przez pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 659 § 1 k.c. istotnymi elementami umowy najmu są: zobowiązanie się wynajmującego do oddania najemcy rzeczy do używania na czas oznaczony lub nieoznaczony oraz zobowiązanie się najemcy do zapłaty wynajmującemu umówionego czynszu. Wskazanie zarówno przedmiotu najmu jak i czynszu, stanowi element niezbędny takiej umowy - przy czym umowa nie musi określać wysokości czynszu, wystarczy, gdy wskazuje podstawy jego określenia.

Z treści umowy z 23 kwietnia 2018 roku nie wynikało, aby strony tej umowy określiły czynsz najmu pojazdu zastępczego poprzez wskazanie jego wysokości lub podstaw do jego wyliczenia. Wysokość tego czynszu nie została określona ani wprost (kwotowo), ani poprzez wskazanie podstaw do jego obliczenia w umowie najmu. W § 1 umowy wskazano, że powód zobowiązuje się oddać poszkodowanemu do używania ww. samochodu, a poszkodowany zobowiązał się do zapłaty określonego niniejszą umową czynszu (...), w § 5 zd. 1 podano, że opłata najmu samochodu była uzależniona od grupy (klasy) wynajętego pojazdu, przy czym w umowie nie nastąpiło w żaden sposób określenie wysokości czynszu. Treść wystawionej przez powoda faktury z 25 czerwca 2018 roku nie znajdowała zatem potwierdzenia w umowie z 23 kwietnia 2018 roku.

Ponieważ określenie czynszu należy do przedmiotowo istotnych elementów umowy najmu, bez którego to elementu w ogóle nie dochodzi do zawarcia tego rodzaju umowy, należało uznać, że powód nie mógł też w drodze cesji skutecznie nabyć wierzytelności wynikającej z zawarcia przez poszkodowanego umowy najmu z dnia 23 kwietnia 2018 roku i w związku z tym nie posiadał legitymacji procesowej do występowania w sprawie.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda, który jako strona przegrywająca sprawę obowiązany był zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na koszty te w łącznej kwocie 1.817,00 zł złożyły się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.800,00 zł (obliczone zgodnie z § 2 pkt 4 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.

sędzia Justyna Wyrwas - Oliwkiewicz